

ВІСТІ З СТАРОГО КРАЮ.

(Зі старокраєвих газет.)

БЕЗПРАВСТВА В СКАЛАТ-ШИНІ.

У нас в м. Скалаті діють ся нечувані ричі. Найвища влада само собою в руках команди жандармерії. Саме місце знаходить ся від якогось часу в великому постраху від банди водочоців, як от 25 мая с. р. випала ся zorganizована шайка, що і жандарми не можуть до неї взяти ся, на селяні і годі вона була для ліпшого гумору п'яна. Богато селяні до крови побито цілком мезвино мимо того, що се бачив також місцевий командант жандармерії і його помічники. Та він лише ходив як той Нерон.

В селі Сорочуцького сего-ж повіта місцева жандармерія завела стан облоги. По 9-й годині нікому не вільно виходити з хати, бо арештують і посилають в тернопільський Сибір, не вважаючи, що люди ідуть з поля з роботи. Навіть одні з селі команди, випливаючи правду, що вони лише за гроші шлють як наймити ідучи по дорозі наскочили на 70-літню жінчину, що лише через свої літа була пущена.

І так вночі 25. на 26. мая с. р. зробили сі самі самодержці так звані "вуджі", як се в них дуже часто буває з помічю скалатської жандармерії, так собі для розrywки, а людям на горе. Сеї ночі забрали 10 хлопців, що висиділи вже по роки в рижних Вадювських без ніякої підстави, а тільки щоб не було їх в селі, та завезли до Тернополя. Шо їх жде далі, невідомо. Все пошукують за большевиками.

Село знаходиться під терором. Живемо мабуть ще в середніх віках...

ТОРТУРИ ЖАНДАРМІВ.

Дня 21. мая відбула ся перед окружним карним судом як трибуналом присяжних суддів, розправа проти Василя і Івана Липчаків, Івана Левка, Михайла Мартинюка і Гринька Козака, всіх з Гребенного, равського повіту, обжалованих за злочини в §§ 171, 173, 174, 190, 192 і 194 к. з. (рабунки і крадіж) на шкоду Герша Штерна, Петра Дембського і Федька Гриньки.

По переслуханню обжалованих, які не признають ся до вини, а всю вину складали на польського легіонера Яна Вельгоша і його компанію, оборонець Липчаків і Івана Левка адвокат д-р Лев Ганкевич поставив внесок на зареквірувані актів з військового суду на Закарстинові увязненого Яна Вельгоша, а далі на покликане цілого ряду свідків на обставину, що дня 16. грудня 1920 арештовано Василя Липчака в його хаті. Арештували його жандарми з Гребенного, Михайло Сиденський, Станислав Гасяк, командант постерунку Н. Стояновський і жандарм Н. з Верхати. По дорозі в лісі жандарм Солян і Н. Келлер били його цілу дорогу по плечах, руками по лиці і хопали ногами. Правдиві тортури за-

мази ся на постерунку в Верхаті. Зв'язано йому руки, покладено на стільці, голову при держувано колінами а рот закрито руками. Бито по цілому тілі і по голові. Шо до Івана Липчака, то жандармерія вивела його до stodoli і там так довго била по лиці, що аж страви притомності і впав на землю. Бив жандарм Солян і з Верхати. Непритомного лише-но в stodoli і шойно на другий день забрано його на постерунок в Гребеннім і хорого в горній поведено до Рави Руської.

До сего внеску придучив ся д-р Евин і д-р Фіш. По півгодинній нараді трибунал ухвалив покликати всіх свідків, крім свідків на жандарські побити і відорив розправу.

СТРАЙК НАФТОВИХ РОБІТНИКІВ В ГАЛИЧИНІ.

Ситуація.

"Вперед" з 3. червня доносить: Робітники далі витривало й солідарно стоять в страйку. У всіх місцевостях, обнятих страйком, панує взірцевий лад. Нема ніодного страйко-лома.

Конференції нафтових підприємств.

В середу, дня 1. червня продовжали ся наради над 10% премією і способом апровазації в будучині. В тій справі прийшло на кінець до порозуміння; промислові згодили ся заплатити за кожного робітника 1.500 марок — як уділ до робітничих кооператив. Підприємці віддають кооперативам цілий апровазаційний апарат.

Прийшло до згоди в сьому напрямі, що ще сего року начесть ся будова робітничих домів.

Дуже погіршила зближене обох сторін заява підприємців, що вони не хочуть видавати, згідно заплатити за недо-ставлені харчі робітникам від 18. мая, тимбільше, що пред-ставники робітників супроти такої заяви підприємців зложили свої мандати як делегати.

Переговори закінчили ся.

В четвер 2. червня нарешті закінчили ся переговори наф-тарій та робітників. Переговори остаточно довели до порозуміння. Угода є безречинцева, з одно-місячним виповідженем для обох сторін. Робітники дістали право вибору своїх делегатів для заступництва їх інтересів перед підприємцями.

Шо до дальших доматань робітники дістали 150% підвишки на справлене одежі, по-лагоджено справу апровазації, хрих, консуімів і т. д. Крім сього підприємці згодили ся за-платити до робітничих кооператив по 1500 марок як уділ за кожного робітника.

В п'ятницю 3. червня буде зредогована і підписана угода, почим делегати уладуть ся до своїх місць і робітники вернуть до роботи.

В Гірничій Дуброві поляє ся робітничя кров.

В неділю 29. мая по полудні робітники в Гірничій Дуброві в Польщі уладили віче, щоб запротестувати проти побирани доходувого податку від робітників в справі до-говору, який має бути заклю-чений між Союзом гірників і радою з'їзду промисловців та урядом. Як доносять з Варшави, віче мали скакати поль-ські комуністи. Коли віче спо-кійно скінчило ся і робітники почали розходити ся, поліція дала кілька салів, наслідком чого згинув на місці один ро-бітник, кількадесят ранено, з чого шість померло на другий день в шпиталі. Крім сего а-рештовано багато робітників в Соснівці та в Дуброві. Серед робітників панує велике обу-рене, тимбільше, що поліція сама спровокувала їх.

Петлюра передає непослушних старшин польській владі. У "Вперед" з 5. червня чи-таємо: "Вже кілька разів натикали

ми на непорозуміння в таборі Петлюри, які кінчили ся зви-чайною передачею "непослуш-них" польській владі, а вона їх вислала на Домбе. Табор в Домбо, хоч большевицький, був одночасно карним табором для петлюрівських стар-шин.

В справі димісії генерала Павленка, оголошує переми-ський "Український Голос" лист, одержаний від інтерно-ваних з Ланьцута. З сего листа довідуємо ся, що ген. Павлен-ко мав заняті вороже станови-ще відносно арештованих де-яких старшин і на тому полі-прийшло до непорозуміння між ним і "головним отаманом", а в дальшій консеквенції димісія ген. Павленка.

Історія одначе не покінчила ся на тому. Арештована про-довжували ся. І читаємо в то-му листі далі так:

"Останніми часами закову-ють в кайдани по руках і но-гам і відіають до тюрми у Львові. Дня 27. мая заковано в кайдани бувшого командан-та 5. херс. дивізії полк. Дюда і його адютанта Пасичника і відправлено злесть за до Льво-ва. Є вістка про такий-же а-решт ген. Павленка (?) та на-намірені є арештовати деяких се одиначи, що заіподозрені є в монархічно-гетьманській і-деї".

Ті короткі інформації дають нам зайвий раз доказ тих не-моральних відносин, які на до-бре загнідали ся довкруги тарнівського центру.

Петлюрівські провокатори в Галичині.

Зі Збарашчини і Скалатщини доносять до "Вперед", що в тих повітах крутяться якісь люди, слабо гово-рячі по українськи, заасмо-трені в легітиміції Д. О. К., які повнять службу військових конфідентів. Всі вони походять з армії Петлюри, до чого самі признають ся, а своїм завдан-ням вважають нищене боль-шевицтво по наших селах.

Петлюрівці "вбюють" на Шлеску на користь Польщі.

"Вперед з 4. червня пише: "Вже давно доходили до нас чутки про участь чорношлян-ників у боях на горішньому Шлеску по польській стороні. Тепер німецький боевий ко-мунікат з дня 26. мая доносить, що в боях за монастир св. Ан-ни полонено двох Українців зі зброєю в руках, які бороли ся по польській стороні.

Нагінка на Гуцулі не утає.

Недавно арештовано Михай-ла Молдавчука, господаря з Полянці Полковичської, пе-редержано кілька днів у Льво-ві і вкінці конфіновано в Йо-го селі. Те саме стрінуло Про-копова з Тарнова, якого тгари-до надвірної, Станиславо-ва і Львова, щоби наконець конфінувати в Тарнові.

НАСИЛЬНА КОЛЬОНІЗАЦІЯ ШЛЕСКА НА ВОЛИНІ.

В кременькому старостві одержано від місцевої "Просвіти" скаргу на шкідливого інспектора, в який між ним шість ся отсе: 1. В містечку Вігнородку існувал-ся з початком року просвітна висна-початкова школа в складі сьомх клас-Педагогічний персонал складав ся з інспектора і 6 учителів; учнів було 190, в тому числі 186 Українців і тіль-ко 4 Польків.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

як zorganizована Радянська Україна, то прочитайте брошу-рку, яка що тільки виш-шла з друку і називаєт ся

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РАДЯНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ

Ся брошулка видана Радян-ським Правительством Укра-їни для масового поширення між робітниками і селянами на Україні. Ціна 5 центів.

Замовлення посилайте до: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard & McGregor St. WINNIPEG, MAN.

ли 4 Польків. 23-го жовтого сего року без порозуміння з "Просвітою" польським шкільним інспектором польську школу в приміщенні біляком по-двій учительський персонал в складі директори і 4 учителів, всіх Польків. Всі учителі Українці залишили ся без посади.

2. В селі Вербоші існувала просвітна школа початкова школа. В лю-тому с. р. без порозуміння з "Просві-тою" учителя тієї школи переведено в инше село, а на його місце прина-чено трох учителів Польків. В школі заведено польську викладову мову, не вважаючи на те, що в селі значна більшість населення Українці, бо По-льків майже нема.

3. В селі Темнішівці існувала просвітна школа з учителям Криворуч-ком на чолі. Замість него без порозу-міння з "Просвітою" інспектором при-значено учительку Польку. В селі польських родин нема.

4. В селі Цепенівка звільнено двох учителів Українців, а замість них призначено двох учительок Польки. В селі значна більшість населення Укра-їнці.

5. В селі Синевці за приказом пред-ставника жандармерії виселено учи-тельку Українку, а замість неї посла-джено Польку, яка розпочала науку польською мовою. В селі 120 укра-їнських родин і тільки 30 польських. Коли селяни в більшості переста-ли посилати дітей до школи, то при-їхав до громади і урядовим наказом змусив посилати дітей до школи. На-на учителя вимагає від селян зби-жати плату за науку.

6. В селі Горінька відчинено школу з польською викладовою мовою, хоч польських родин в селі зовсім нема.

7. В селі Велика Боршівка не за-тверджено учителя Українця за не-вільною польською мовою, хоч в шко-лі є другий учитель, що викладає польською мовою.

8. В селі Бугаїв звільнено учителя Українця, а призначено Польку, а-ж вимагає збижати за навчання і на-вчаче російською мовою. В селі жи-вуть російською Українці.

9. В селі Зайці звільнено учителя Українця і призначено Польку Ве-рнуш-Ковальської, який набрав у селі кілька тисяч марок для заку-плення їм апровазації, випхав з села і біль-ше не повернув ся.

10. В місті Винишівці відчинено дві польські школи, хоч польських дітей тільки 10 проц., а решта Українці. У-країнська мова не викладаєт ся зов-сім.

11. В місті Кремені є дві висні по-чаткові українські школи. Ні одні з них не зачислено на урядові кошти, а замість того відчинено загально поль-ську школу.

Сі приклади наводять ся, як най-більш відомі; в дійсності їх є значно більше і вони свідчать, що такі яви-ща не є випадковими, а наслідком певної системи, якої додержують ся місцеві шкільні інспектори.

ЗАЯВА ПОСЛА ЛАНЬЦУЦКОГО.

Посол польського союму Станислав Ланьцуків, який виступив недовго з П.П.С. і заявив себе отверго комуні-стом, оголосив заяву такого змісту: Від довшого часу я не з усім по-годжував ся в партії, сподівав ся од-наче, що все налагодить ся, вивснить ся, що настануть великі зміни в так-тиці і говорив я собі: не відразу Кра-їні збудовано — зачекаймо. Так як соціяліст знав я одно, що остаточно цілною нашої боротьби є здійснене су-спільного устрою, що опираєт ся на знесенню суспільних клас, приватної власності, панованя народу над на-родом — заведе колективного ус-трою, або соціалізму.

Та ціля, як конечний вислід історичного розвитку, мусить пробу-дти приспані маси та їх волю, яка ста-несть ся найбільшою суспільною во-люю. Чим більше заоструєт ся класо-вий організм, тим яснійша, вираз-нійша повинна бути тактика, при по-мочі якої малби ми найбільш шан-си скорої побди. Дотепершня партій-на тактика була запереченом то-го, тому я не погоджував ся, одначе мовчав, не виступав ні публично, ні тайно проти партії, ні проти партій-ної тактики і дождав ся спокійного конгресу, в пересвідчено, що він може довести до зміни тактики, то зна-чить, що зрівню співнярню з буржу-азними партіями, що вже не на ґрун-ті буржуазної державності станемо, тільки пролетарської, що вже не ін-терес буржуазної держави матимемо в першій мірі на увазі, тільки інтерес працюючої класи, який ніяким ро-бом не дасть погодити ся з інтересом буржуазії.

Я дійшов до сего глибокого і непо-хитного пересвідчення, що пролетар-їт в сучасному устрою не буде міг заспокоїти своїх потреб, а всієї до-бчї, стигнені з буржуазії, не будуть ніколи трікати, бо при першій нагоді вона поточить всі уступки на користь пролетаріату, супроти чого фа-за дефеція пролетаріату по-винна скінчити ся як найскорше. Після стратегії всяка дефеція мусить скінчити ся скорше ніж пізніше катастрофою. Але, не дивлячи ся на се, партійні провідни-ки затягають пролетаріат до співняр-ні з буржуазією, забуваючи, що са-ме тим не дають спромоги утворити революційний пролетарський інтернаціонал і тому товчуть ся між ІІ. і ІV. Інтернаціонал. Буржуазія вели-ких народів всупереч класично про са-моозначення, яке в капіталістичному устрою є підлогою брехню, але під-бивати менші і слабіші народи, а уго-ловні соціялісти висилають пролетар-їт своєї країни проти пролетаріату другого краю. Не знаю, чи на полі бою серед гучу гармат і трікоту кра-їні сів можна осигнати міжнародне бра-терство народів? Чи те все, що го-

дорять і піниють провідники П.П.С. про міжнародне братерство не є за-вальною фразою, облудною на зату-мненне білого робітника? Бутьте ширі, зробить так, як зробила N.P.R. замість: "Пролетарі всіх країн, з-єднайте ся!" написали вони на союму прапорі: "Пролетарі польські, з-єднайте ся!" Вони прийняли консек-венції.

Довго я потішав себе, здавало ся мені, що преці стямлять ся провідни-ки партії, коли побачуть, що проле-таріат ставить ся з недовірем до те-решньої тактики П.П.С. Але стало ся иннакше: об'явив Ц.Е.К. дав наказ "визнестити" партію з непевних еле-ментів. Як розуміти непевний еле-мент? Чи се може ті, що є членами партії, а не соціялістами? Чи мо-же ті з членів партії, що належать до дефецій? Чи з тих людей очистити ся партія? Ні! Визнестити треба партію від ширих, віданих справі со-ціалістів тільки тому, що не годять ся на угоду тактику провідників партії. Тому й Центр Е.К. Ком. партії — з боями перед критикою опоз-ниш на конгресі, пориши заададе-гій увільнити ся від непевних один-иць, щоби ніколи вже не заколотила бляжениго спокою. Се об'явний спо-сіб осигнати "однородство". Чи се буде в користь партії, побачимо. За-вичайна принакність каже мені призна-ти, що до нині я був цілком зольний супроти партії; нехай ніхто не бере сеї заяви за охоту оправдуван-ня ся, а далекий від сього. Байдуже мені про суд, який про мене вида-жді, ходить мені тільки о те, щоби бути в згоді із своєю совістю. Буду-чи сеї думки, що угодова політика партії є вбійча для робітництва, а от-чим аголошую свій виступ з П.П.С. як і з аголошення польських соціялістичних послів.

Перемішав, 11. мая 1921 року. Станислав Ланьцуків, посол до союму.

ПОВІДОМЛЕНЕ.

Повідомлять ся робітників в Салт Сте. Мері, Онг., що пі-вничні загальні збори Товари-ства "Просвіта" відбувають ся в неділю, 3. липня о год. 2-ій по полудні в Укр. Роб. Домі на Бевно. Простити ся всіх чле-нів прибути на час Заряд Тов-а "Просвіта".

МАЮ НА ПРОДАЖ/ Мотор-Сайкл з сайд-карою, модель з 1920 року. Продам дуже тано за готівку або на легкі плати.

Адрес: 568 Flora Ave., Winnipeg, Man.

НОВІ ПЕРЕПИСНІ КАРТКИ!

Накладом "Укр. Робітничих Вістей" виийшли гарні переписні картки з пор-третами провідників Радянських Републік. В се-рію карток входять: Герб Радянської України, Н. Ленін, Л. Троцький, Г. Зиновєв, Ю. Х. Раковський, Д. Мануїль-ський, О. Шумський, М. Скрип-ник, Т. Полозов, Блакитний (Елланський) і М. Баран.

Ціла серія має 11 карток і коштує тільки 35 центів. Замовлення посилайте до: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man.

ПОЗІР!

Товариство Українського Дому ім. Ів. Франка в Іст Селквір устроює дня 17. липня 1921 р. ПІКНІК на східній боці Ред-риверу наприоти місточка Вест Селквір. Виділі Товариства запро-сують на сей пікнік всіх докоалічи-них фермерів і робітників. На пікніку буде грати Українська Банда з Він-ніпегу. Приходить вже і завантєсь до-скочу. Була також розіграшка бо-гачьох вартисних ричів. Виділі Товариства. (53)

ПОТРІБНО дізнати до праці в пере-плетній книжко (юрк-байндер шап).

Зголошуватись до: 603 Builders Exchange Block Portage Ave.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"!

В СВІДОМОСТІ НАША СИЛА!

ЧИТАЙТЕ НАЙНОВІЙШІ КНИЖКИ!

Table with 2 columns: Book title and Price. Includes titles like 'Короткий виклад політичної економії', 'Азбука комунізму', 'Початки ріднини', etc.

Замовлене разом з грішми посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS CORNER PRITCHARD AND MCGREGOR STS. Winnipeg, Manitoba.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одинокую українську робітничу газету на еміграції в Європі

"НАШУ ПРАВДУ"

орган Комуністичної Партії Східної Галичини.

Виходить раз на тиждень.

Передплата для Америки і Канади вносить \$2.00 на рік.

Передплату шліть на адресу: IWAN PASITSCHNYK, Theresengasse 65, WIEN XVIII, AUSTRIA.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ

МОЛОТ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ

Передплата — \$2.00 на рік, 10 шт. поодинокое число.

"МОЛОТ" 414 E. 9th STR. NEW YORK, N. Y.

ЧИТАЙТЕ! "УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТІ" ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКА ЩОДЕННА ЧАСОПИСЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ В АМЕРИЦІ, ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ОКРІМ НЕДІЛІ.

Ся часопись має свої кореспондентів в Європі як також в рижних центрах української еміграції в Америці.

ПЕРЕДПЛАТА В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ВНОСИТЬ:—

Table with 2 columns: Subscription duration and Price. Includes rates for 1 year, 6 months, 3 months, and single copy.

Передплату шліть на адресу: UKRAINIAN DAILY NEWS 502 EAST 11th STR. NEW YORK, N. Y.

ПРОСТО З УКРАЇНИ! Если ви цікави довідатись про життя і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошуру, що тільки виийшла з друку і називаєт ся: ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

ПРОСТА З УКРАЇНИ! Если вы цікави довідатись про життя і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошуру, що тільки виийшла з друку і називаєт ся: ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.

ПРОСТА З УКРАЇНИ! Если вы цікави довідатись про життя і працю тих товаришів, котрі керують революційним рухом на Україні, то замовляйте нову брошуру, що тільки виийшла з друку і називаєт ся: ПРОВІДНИКИ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА УКРАЇНІ.